

THE EVOLVING ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LEGAL EDUCATION AND RESEARCH

Tatia Dolidze

Doctor of Law

Associate Professor at Georgian International University (GIU), Georgia

✉ dolidze.tatia@eu.edu.ge

ORCID ID / 0009-0004-3969-9821

ARTICLE INFO

Article History:

Received 25.11.24
Accepted 5.02.2025
Published 31.03.2025

Keywords:

Legal Research, Machine Learning, Ethics

ABSTRACT

The integration of Artificial Intelligence (AI) into the legal profession has accelerated in recent decades, reshaping both the teaching and practice of law. This article explores the historical development of AI in the legal sector, its growing role in legal education, international best practices in AI-assisted teaching, and its transformative impact on legal research. By examining AI's progression from early expert systems to advanced machine learning and natural language processing tools, the study demonstrates how AI aids in personalized learning, efficient case analysis, and predictive analytics. However, the article also addresses the major challenges posed by AI's increasing influence, including ethical concerns, bias, data privacy, and skill gaps. It concludes by emphasizing the need for careful, ethically grounded, and strategically planned integration of AI into legal education and research, ensuring that technological innovations serve the overarching goals of justice and professional integrity.

INTRODUCTION

The legal profession is experiencing a paradigm shift driven by rapid technological advancements. Traditionally, legal work has relied on human expertise for tasks such as drafting briefs, conducting in-depth legal research, and analyzing complex cases. Over the past two decades, however, the advent of AI (Artificial Intelligence) has introduced powerful new tools that augment human capabilities. ML (Innovations in Machine Learning, NLP (Natural Language Processing), and predictive analytics are fundamentally altering how lawyers work and how law students learn.¹

In this evolving landscape, legal education cannot remain static. Law schools must prepare future lawyers not only to interpret and apply legal rules but also to engage effectively with emerging technologies. AI-assisted legal research platforms, intelligent tutoring systems, and automated contract review tools are becoming standard in top law firms and legal departments.² Incorporating these technologies into the curriculum helps new graduates develop the technical literacy and critical thinking skills necessary for a data-driven legal marketplace.

At the same time, the adoption of AI in legal contexts raises significant ethical, regulatory, and pedagogical questions. Issues such as algorithmic bias, privacy breaches, explainability, and the redefinition of professional roles require careful consideration.³ This article offers a comprehensive analysis of AI's historical role in law, its integration into legal education, best practices from various jurisdictions, and its impact on legal research. The discussion culminates with an examination of the main problems and a conclusion that outlines pathways toward responsible and effective use of AI in the legal sector.

1. THE HISTORICAL APPROACH

The application of AI to the legal field dates to the late 20th century. Early attempts focused on expert systems designed to simulate the reasoning of seasoned attorneys, particularly in specialized domains like tax law. One of the earliest milestones was the development of rule-based programs that attempted to replicate human logic and judgment.⁴ Although these initial systems were limited by computational power and data availability, they established a foundation for future advancements.

By the 1990s and early 2000s, the widespread adoption of the internet and increasing computational capacity facilitated the creation of comprehensive online legal databases and rudimentary search engines. Lawyers and researchers could access large collections of statutes, cases, and commentary at unprecedented speed, though searches often relied on keyword matching rather than semantic understanding.

The post-2010 era witnessed a significant leap forward due to ML, NLP, and neural network technologies. AI-driven tools now understand legal language with greater nuance, automate document review, and predict case outcomes with increasing accuracy.⁵ These modern systems are not mere replacements for human judgment; rather, they complement and enhance human capabilities, guiding strategic decisions and highlighting previously unseen patterns in legal texts.

2. THE ROLE OF AI IN LEGAL EDUCATION

Legal education has traditionally emphasized the development of analytical reasoning, doctrinal understanding, and persuasive advocacy skills. While these remain crucial, the emergence of AI demands a shift to include technological competence and digital literacy.⁶ AI's role in legal

1 Susskind, R. (2019). *Online Courts and the Future of Justice*. Oxford University Press, Oxford, pp. 57-60.
2 Ashley, K.D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age*. Cambridge University Press, New York, pp. 23-45.
3 Surden, H. (2021). *Computable Contracts and Contract Analytics: AI and Legal Text Processing*. Oxford University Press (online excerpt), New York, pp. 77-89.

4 Gardner, A. v. (1987). *An Artificial Intelligence Approach to Legal Reasoning*. MIT Press, Cambridge, MA, pp. 10-15.
5 Alarie, B., Niblett, A., Yoon, A. (2018). *How Artificial Intelligence will Affect the Practice of Law*. University of Toronto Law Journal, 68(1), University of Toronto Press, Toronto, pp. 106-115.
6 Ashley, K.D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age*. Cambridge University Press, New York, pp. 23-45.

education can be understood in several key ways:

- **Personalized and Adaptive Learning:** Intelligent tutoring systems can track student performance, identify problem areas, and offer customized feedback. Such platforms enable learners to progress at their own pace, focusing on strengthening their weakest skills.⁷
- **Enhanced Research Capabilities:** Familiarity with AI-driven research tools prepares students for an environment where legal information retrieval and case analytics are increasingly automated. Students learn to navigate vast databases efficiently, improving their research acumen.⁸
- **Critical Engagement with Technology:** Integrating discussions about AI ethics, data privacy, and algorithmic bias into the curriculum encourages students to think critically about the tools they use. This cultivates lawyers who can assess not only the legal sources but also the technology's trustworthiness and fairness.⁹
- **Interdisciplinary Collaboration:** As legal work increasingly intersects with technology, students who learn to collaborate with data scientists, technologists, and designers gain a competitive edge. Interdisciplinary skills enable lawyers to contribute meaningfully to teams that develop or oversee AI tools.¹⁰

3. BEST PRACTICES OF VARIOUS COUNTRIES

As mentioned above, the use of artificial intelligence tools in legal education is not a recent phe-

nomenon. Worldwide, AI tools and their application within the field of legal education are continually refined and developed. Different countries have adopted varying approaches in this regard. Within the scope of our research, we would like to briefly present the best practices of various systems:

- **United States:** In the U.S., some law schools partner with technology firms to integrate AI-powered legal research platforms into their courses. Workshops help faculty learn to incorporate NLP-based tools into their teaching. Courses also cover algorithmic accountability and data protection laws.¹¹
- **United Kingdom:** British law faculties emphasize critical assessment of AI. Students evaluate AI-driven legal opinions and consider the ethical implications of automated reasoning. Interdisciplinary seminars involving computer scientists and ethicists foster a nuanced perspective.¹²
- **Australia:** Australian institutions focus on experiential learning. Simulated “virtual law firms” allow students to apply AI-assisted contract analysis tools, helping them develop practical skills for a tech-enhanced legal environment.¹³
- **Singapore:** Singapore’s technologically advanced legal ecosystem incorporates AI tools from the outset. Students access NLP-enhanced databases and predictive analytics, ensuring that technological fluency becomes a core component of their legal training.¹⁴
- **European Union Member States:** EU countries emphasize compliance with data protection laws and fairness principles. Law schools teach students to evaluate AI tools against GDPR (General Data Protection Regulation) and emerging EU guidelines on trustworthy AI.¹⁵

7 Bryant, S., Davis, D., Surden, H. (2020). Emerging Technologies in Legal Education. *Legal Education Review*, 30(2), LexisNexis, Sydney, pp. 52-54.

8 Lauritsen, M. (2016). Artificial Intelligence in Law: The State of Play 2016. *Law Practice*, 42(3), American Bar Association, Chicago, pp. 42-43.

9 Gelter, M., Siems, M. (2021). Networks, Dialogue, and Learning in Legal Education. *Journal of Legal Education*, 70(2), Association of American Law Schools, Washington, DC, pp. 349-383.

10 Surden, H. (2021). *Computable Contracts and Contract Analytics: AI and Legal Text Processing*. Oxford University Press (online excerpt), New York, pp. 77-89, 105-108.

11 Ibid., pp. 105-108.

12 Leith, P. (2019). The Rise and Fall of the Legal Expert System. *European Journal of Law and Technology*, 10(1), *European Journal of Law and Technology*, London, pp. 2-4.

13 Tang, Y. (2019). Legal Technology and Education in Australia. *Law Council of Australia*, pp 11-13. Available at: <https://www.lawcouncil.asn.au/technology> [Last seen: 15.10.2024].

14 Chan, G. (2020). AI in Singapore’s Legal Sector: An Overview. *LawTech SG*. Available at: <https://www.lawtech.sg/ai-legal-sector-overview> [Last seen: 15.10.2024].

15 European Commission. (2019). *Ethics Guidelines for Trust-*

4. THE ROLE OF AI IN LEGAL RESEARCH

Artificial intelligence is actively used in the field of research as well, and legal research is no exception in this regard. AI has revolutionized legal research by enhancing efficiency, accuracy, and insight:

- **Efficient Information Retrieval:** NLP-driven search engines refine queries semantically, retrieving documents that align more closely with the researcher's intent. Tools like Westlaw Edge and LexisNexis Context leverage ML to suggest related materials.¹⁶
- **Predictive Analytics and Outcome Forecasting:** Some AI models analyze judicial decisions to predict case outcomes with varying degrees of accuracy. While not definitive, these predictions help lawyers gauge litigation risks and refine their case strategies.¹⁷
- **Pattern Recognition and Trend Analysis:** ML can detect shifts in legal doctrines, identify patterns in judicial reasoning, and reveal correlations between precedents. This aids scholars, policymakers, and practitioners in understanding the evolving legal landscape.¹⁸
- **Quality Control and Consistency:** Automated review tools catch contradictory precedents, outdated citations, and errors. This consistency check reduces the risk of oversight and improves the quality of legal writing.¹⁹

5. MAIN PROBLEMS

As shown above, artificial intelligence has made the processes of legal education and research easier. Tasks that once required substantial time and human resources can now be accomplished much more quickly and easily with the help of AI. Nevertheless, a number of problems and challenges persist, including:

- **Bias and Fairness:** AI systems trained on historical data may perpetuate systemic biases. Oversight, diverse training sets, and regular audits are necessary to mitigate harmful outcomes.²⁰
- **Ethical and Professional Responsibility:** Lawyers must ensure AI use aligns with professional standards, safeguarding client confidentiality and verifying the credibility of AI-generated insights. Ethical codes may need updating to reflect these new responsibilities.²¹
- **Data Protection and Privacy:** Sensitive legal data must be handled with care. Adherence to privacy regulations (e.g., GDPR) and robust cybersecurity measures are essential to maintain trust.²²
- **Explainability and Transparency:** Many AI algorithms operate as “black boxes”, making their reasoning opaque. Explainable AI models are needed to preserve trust in legal outcomes and facilitate meaningful judicial review.²³
- **Skill Gaps and Training Needs:** Educators and practitioners often lack the technical literacy to evaluate AI tools critically. Continuous professional development, interdisciplinary training, and updated curricula can bridge this gap.²⁴

---

worthy AI. Brussels: European Commission, pp. 5-10, 10-12. Available at: https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60419 [Last seen: 15.10.2024].

- 16 Lauritsen, M. (2016). Artificial Intelligence in Law: The State of Play 2016. *Law Practice*, 42(3), American Bar Association, Chicago, pp. 42-43.
- 17 Katz, D.M., Bommarito, M. J., Blackman, J. (2017). A General Approach for Predicting the Behavior of the Supreme Court of the United States. *Plos One*, 12(4), Public Library of Science, San Francisco, e0174698, pp. 3-5.
- 18 Alarie, B., Niblett, A., Yoon, A. (2018). How Artificial Intelligence Will Affect the Practice of Law. *University of Toronto Law Journal*, 68(1), University of Toronto Press, Toronto, pp. 110-115.
- 19 Ashley, K.D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age*. Cambridge University Press, New York, pp. 125-128.

- 20 Barfield, W., Pagallo, U. (Eds.). (2018). *Research Handbook on the Law of Artificial Intelligence*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham, pp. 112-115.
- 21 Surden, H. (2021). *Computable Contracts and Contract Analytics: AI and Legal Text Processing*. Oxford University Press (online excerpt), New York, pp. 130-133.
- 22 European Commission. (2019). *Ethics Guidelines for Trustworthy AI*. Brussels: European Commission, pp. 10-12. Available at: https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60419 [Last seen: 15.10.2024].
- 23 Susskind, R. (2019). *Online Courts and the Future of Justice*. Oxford University Press, Oxford, pp. 120-123.
- 24 Ashley, K.D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal Ana-*

- **Regulatory Uncertainty:** The legal framework governing AI use remains in flux. Policymakers must clarify liability standards, acceptable use cases, and professional norms to provide certainty and encourage responsible innovation.²⁵

6. CHALLENGES WITHIN THE NATIONAL SYSTEM

In Georgia, legal education is regulated by the state. Since the legal profession is considered a regulated profession, the state determines a sector-specific standard for legal education. This standard sets forth the minimum competencies and benchmarks that legal education programs must meet. The standard was most recently revised in 2020.²⁶ Although, at first glance, the standard appears quite comprehensive, it does not establish any form of competencies related to artificial intelligence. Meanwhile, AI is employed in the legal field through educational simulations, so-called “smart contracts”, investigations, research, and other areas. Yet, the Georgian standard for legal education does not address challenges associated with AI in

any way. As part of the research, the country’s existing legal education programs were examined. In only a small fraction of these programs does AI-related subject matter appear, and even then, only indirectly. We believe that the Georgian legal education standard should be updated in this respect to include AI-related topics. Furthermore, it would be advisable for universities to adopt global best practices in teaching law courses and to incorporate AI tools into their curricula.

CONCLUSION

The emergence of AI in law necessitates a dynamic response from both legal educators and researchers. When integrated responsibly, AI enriches pedagogy, streamlines research, and empowers practitioners to navigate increasingly complex information environments. Yet, these benefits must be balanced with vigilance. Ethical safeguards, data protection mechanisms, explainability requirements, and continuous skill development are essential for building trust and ensuring that AI serves justice rather than undermining it. As the legal profession evolves, interdisciplinary collaboration, informed policymaking and ethical reflection become indispensable. By embracing AI thoughtfully, the legal community can uphold its core values while seizing the opportunities presented by technological innovation.

---

lytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age. Cambridge University Press, New York, pp. 140-142.

25 Barfield, W., & Pagallo, U. (Eds.). (2018). *Research Handbook on the Law of Artificial Intelligence*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham, pp. 200-205.

26 National Center for Educational Quality Enhancement (Georgia). *National Standard of Legal Education (Georgia)*. Available at: <https://eqe.ge>.

BIBLIOGRAPHY:

Monographies:

1. Ashley, K.D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age*. Cambridge University Press, New York.
2. Barfield, W., Pagallo, U. (Eds.). (2018). *Research Handbook on the Law of Artificial Intelligence*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham.
3. Gardner, A. v. (1987). *An Artificial Intelligence Approach to Legal Reasoning*. MIT Press, Cambridge, MA.
4. Susskind, R. (2019). *Online Courts and the Future of Justice*. Oxford University Press, Oxford.

Scientific Articles:

1. Alarie, B., Niblett, A., Yoon, A. (2018). How Artificial Intelligence will Affect the Practice of Law. *University of Toronto Law Journal*, 68(1), University of Toronto Press, Toronto.
2. Bryant, S., Davis, D., Surden, H. (2020). Emerging Technologies in Legal Education. *Legal Education Review*, 30(2), LexisNexis, Sydney.
3. Gelter, M., Siems, M. (2021). Networks, Dialogue, and Learning in Legal Education. *Journal of Legal Education*, 70(2), Association of American Law Schools, Washington, DC.
4. Katz, D.M., Bommarito, M. J., Blackman, J. (2017). A General Approach for Predicting the Behavior of the Supreme Court of the United States. *Plos One*, 12(4), Public Library of Science, San Francisco, e0174698.
5. Lauritsen, M. (2016). *Artificial Intelligence in Law: The State of Play 2016*. *Law Practice*, 42(3), American Bar Association, Chicago.
6. Leith, P. (2019). The Rise and Fall of the Legal Expert System. *European Journal of Law and Technology*, 10(1), European Journal of Law and Technology, London.

Web Pages:

1. Chan, G. (2020). AI in Singapore's Legal Sector: An Overview. LawTech SG. Available at: <https://www.lawtech.sg/ai-legal-sector-overview> [Last seen: 15.10.2024].
2. European Commission. (2019). Ethics Guidelines for Trustworthy AI. Brussels: European Commission. Available at: https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60419 [Last seen: 15.10.2024].
3. Surden, H. (2021). *Computable Contracts and Contract Analytics: AI and Legal Text Processing*. Oxford University Press (online excerpt), New York.
4. Tang, Y. (2019). *Legal Technology and Education in Australia*. Law Council of Australia. Available at: <https://www.lawcouncil.asn.au/technology> [Last seen: 15.10.2024].
5. National Center for Educational Quality Enhancement (Georgia). *National Standart of Legal Education (Georgia)*. Available at: <https://eqe.ge>.

ხელოვნური ინტელექტის ევოლუციური როლი იურიდიულ განათლებასა და კვლევაში

თათია დოლიძე

სამართლის დოქტორი

ასოცირებული პროფესორი, საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ, საქართველო

✉ dolidze.tatia@eu.edu.ge

ORCID ID / 0009-0004-3969-9821

აბსტრაქტი

ხელოვნური ინტელექტის ინტეგრაციამ იურიდიულ პროფესიაში ბოლო ათწლეულებში განსაკუთრებით იმატა, შეცვალა რა როგორც სწავლების, ისე სამართლის პრაქტიკის მრავალი ასპექტი. მოცემული სტატია მიმოიხილავს ხელოვნური ინტელექტის ისტორიულ განვითარებას იურიდიულ სექტორში, მის მზარდ როლს იურიდიულ განათლებაში, საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკებს ხელოვნური ინტელექტის დახმარებით სწავლებაში, აგრეთვე, მის გარდამტეხ გავლენას იურიდიულ კვლევაზე. ადრეული ექსპერტული სისტემებიდან თანამედროვე მანქანური სწავლების და ბუნებრივი ენის დამუშავების ტექნოლოგიებამდე განვითარების ანალიზით, ნაშრომი ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, თუ როგორ უწყობს ხელს ხელოვნური ინტელექტი პერსონალიზებულ სწავლებას, საქმის ეფექტიან ანალიზსა და პროგნოზირებად ანალიტიკას. სტატია, ასევე, შეეხება იმ ძირითად გამოწვევებს, რომლებიც დაკავშირებულია ხელოვნური ინტელექტის მზარდ გავლენასთან, მათ შორის: ეთიკურ საკითხებს, მიკერძოებას, მონაცემთა კონფიდენციალურობასა და უნარების დეფიციტს. დასკვნაში სტატია ხაზს უსვამს ხელოვნური ინტელექტის ფრთხილ, ეთიკურად დასაბუთებულ და სტრატეგიულად დაგეგმილი ინტეგრაციის საჭიროებას იურიდიულ განათლებასა და კვლევაში, რათა ტექნოლოგიურმა ინოვაციებმა ხელი შეუწყოს მართლმსაჯულების საერთო მიზნებსა და პროფესიულ ინტერესებს.

საკვანძო სიტყვები: იურიდიული კვლევა, მანქანური სწავლება, ეთიკა

იურიდიული პროფესია თანამედროვე ტექნოლოგიური პროგრესის მეშვეობით ძირეულ გარდატეხას განიცდის. ტრადიციულად, იურიდიული საქმიანობა დაფუძნებული იყო ადამიანურ ექსპერტიზაზე ისეთი დავალებებისთვის, როგორიცაა დასკვნების მომზადება, ღრმა იურიდიული კვლევისა და რთული საქმეების ანალიზი. თუმცა, ბოლო ოცი წლის განმავლობაში, ხელოვნური ინტელექტის გამოჩენამ დამატებითი, ძლიერი ინსტრუმენტები შემოიტანა, რომლებიც ადამიანის უნარებს აძლიერებს. მანქანური სწავლების (ML), ბუნებრივი ენების დამუშავების (NLP) და პროგნოზირებადი ანალიტიკის ინოვაციები არსებითად ცვლიან იურისტების სამუშაო მეთოდებსა და იურიდიული განათლების მიღების გზებს.¹

ამ დინამიკურად განვითარებად გარემოში, იურიდიული განათლება არ შეიძლება დარჩეს სტატიკური. იურიდიულმა ფაკულტეტებმა უნდა მოამზადონ მომავალი იურისტები არა მხოლოდ სამართლებრივი ნორმების ინტერპრეტაციასა და გამოყენებაში, არამედ ახალი ტექნოლოგიების ეფექტიანად გამოყენებაშიც. ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებული იურიდიული კვლევის პლატფორმები, ინტელექტუალური სასწავლო სისტემები და ხელშეკრულებების ავტომატური ანალიზის ინსტრუმენტები უკვე სტანდარტად ყალიბდება წამყვან იურიდიულ ფირმებსა და სამართლებრივ დეპარტამენტებში.² ხელოვნური ინტელექტის პროფესიაში გამოყენების უნარების შეძენა დაეხმარება იურიდიული ფაკულტეტის კურსდამთავრებულებს საქმიანობის ეფექტიანად წარმართვასა და კონკურენტულ შრომით ბაზარზე დასაქმებაში.

ამავდროულად, ხელოვნური ინტელექტის დანერგვა იურიდიულ სფეროში წამოჭრის მნიშვნელოვან ეთიკურ, რეგულაციურ და პედაგოგიურ კითხვებს – ისეთ საკითხებს, როგორიცაა: ალგორითმული მიკერძოება, კონფიდენციალურობის დარღვევა, განმა-

რტებადობა და პროფესიული როლების ხელახალი განსაზღვრა³. მოცემული სტატია გთავაზობთ ხელოვნური ინტელექტის ისტორიული როლის კომპლექსურ ანალიზს სამართლის სფეროში, მისი ინტეგრაციის შესწავლას იურიდიულ განათლებაში, სხვადასხვა ქვეყნის საუკეთესო პრაქტიკის მიმოხილვას, აგრეთვე, მის ზეგავლენას იურიდიულ კვლევაზე. განხილვა სრულდება ძირითადი პრობლემების ანალიზითა და დასკვნით, რომელიც ასახავს გზებს ხელოვნური ინტელექტის პასუხისმგებლიანი და ეფექტიანი გამოყენებისკენ იურიდიულ სექტორში.

1. ისტორიული ანალიზი

ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება იურიდიულ სფეროში მე-20 საუკუნის ბოლოს იღებს სათავეს. საწყის ეტაპზე ყურადღება გამახვილებული იყო ექსპერტული სისტემების შექმნაზე, რომლებიც ცდილობდნენ გამოცდილი ადვოკატების მსჯელობის სიმულაციას, განსაკუთრებით, ისეთ სპეციალიზებულ დარგებში, როგორიცაა საგადასახადო სამართალი. ერთ-ერთი ადრეული მნიშვნელოვანი ნაბიჯი იყო წესებზე დაფუძნებული პროგრამების შექმნა, რომლებიც ცდილობდნენ ადამიანის ლოგიკისა და განსჯის გამეორებას⁴. მიუხედავად იმისა, რომ ამ საწყის სისტემებს აკლდათ საკმარისი გამოთვლითი სიმძლავრე და მონაცემთა ხელმისაწვდომობა, მათ საფუძველი ჩაუყარეს შემდგომ განვითარებას.

1990-იანი წლებიდან 2000-იანი წლების დასაწყისამდე, ინტერნეტის ფართოდ გავრცელებამ და გამოთვლითი სიმძლავრის ზრდამ შეუწყო ხელი ყოვლისმომცველი ონლაინ იურიდიული მონაცემთა ბაზებისა და ელემენტარული საძიებო სისტემების შექმნას. ადვოკატებსა და მკვლევრებს შეეძლოთ კანონების, საქმეებისა და კომენტარების ფართო კოლექციებზე უპრეცედენტო სისწრაფით წვდომა, თუმცა ძიების პროცესში უფრო მეტად გამოიყენებოდა საკვანძო სიტყვების შერწყმა, ვიდრე სიტყვის სემანტიკური გაგება.

1 Susskind, R. (2019). *Online Courts and the Future of Justice*. Oxford University Press, Oxford, pp 57-60.

2 Ashley, K. D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age*. Cambridge University Press, New York, pp 23-45.

3 Surden, H. (2021). *Computable Contracts and Contract Analytics: AI and Legal Text Processing*. Oxford University Press (online excerpt), New York, pp. 77-89.

4 Gardner, A. v. (1987). *An Artificial Intelligence Approach to Legal Reasoning*. MIT Press, Cambridge, MA, pp 10-15.

2010 წლის შემდეგ, ML-ის NLP-ისა და ნეირონული ქსელების ტექნოლოგიების განვითარებამ მნიშვნელოვანია წინსვლა გამოიწვია. ხელოვნური ინტელექტზე დაფუძნებული ინსტრუმენტები ახლა უფრო დელიკატურად იგებენ იურიდიულ ენას, ავტომატურად ახორციელებენ დოკუმენტების გადახედვას და შედეგებს უფრო მაღალი სიზუსტით პროგნოზირებენ.⁵ ეს თანამედროვე სისტემები არ არიან უბრალოდ ადამიანის განსჯის შემცვლელები. პირიქით, ისინი ავსებენ და აძლიერებენ ადამიანურ უნარებს, ხელს უწყობენ სტრატეგიული გადაწყვეტილებების მიღებას და გამოავლენენ ადრე შეუმჩნეველ შაბლონებს იურიდიულ ტექსტებში.

2. ხელოვნური ინტელექტის როლი იურიდიულ განათლებაში

იურიდიულ განათლებაში, ტრადიციულად, აქცენტი კეთდებოდა ანალიტიკური აზროვნების, დოქტრინალური გაგებისა და არგუმენტაციის უნარების განვითარებაზე. მიუხედავად იმისა, რომ ეს უნარები კვლავ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია, ხელოვნური ინტელექტის განვითარებამ მოითხოვა ფოკუსის გადატანა ტექნოლოგიური კომპეტენტურობისა და ციფრული წიგნიერების მიმართულებით. ხელოვნური ინტელექტის როლი იურიდიულ განათლებაში შეიძლება რამდენიმე ძირითად ასპექტად წარმოვადგინოთ:

- **პერსონალიზებული და ადაპტირებული სწავლება:**

ინტელექტუალური სასწავლო სისტემები აკვირდებიან სტუდენტების პროგრესს, განსაზღვრავენ პრობლემურ ზონებს და სთავაზობენ მათ მორგებულ უკუკავშირს. მსგავსი პლატფორმები დაინტერესებულ აუდიტორიას საშუალებას აძლევს ისწავლოს საკუთარი ტემპით, განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილონ საკუთარ სუსტ მხარეებზე და შეძლონ მათი გამყარება.⁶

5 Alarie, B., Niblett, A., & Yoon, A. (2018). How Artificial Intelligence Will Affect the Practice of Law. *University of Toronto Law Journal*, 68(1), University of Toronto Press, Toronto, pp. 106-115.

6 Bryant, S., Davis, D., & Surden, H. (2020). Emerging

- **გადლიერებული კვლევითი უნარები:**

ხელოვნური ინტელექტზე დაფუძნებული კვლევითი ინსტრუმენტების გაცნობიერება ამზადებს სტუდენტებს იმ გარემოსთვის, სადაც სამართლებრივი ინფორმაციის მოძიება და საქმის ანალიზი სულ უფრო მეტად ავტომატიზებული ხდება. სტუდენტები სწავლობენ მასშტაბურ მონაცემთა ბაზებში მოქნილ ნავიგაციას, რითაც აუმჯობესებენ თავიანთ კვლევით კომპეტენციას.⁷

- **კრიტიკული ჩართულობა ტექნოლოგიასთან:**

ხელოვნური ინტელექტის ეთიკის, მონაცემთა კონფიდენციალურობისა და ალგორითმული მიკერძოების საკითხების სასწავლო გეგმაში ინტეგრირება სტუდენტებს უბიძგებს კრიტიკულად იფიქრონ იმ ინსტრუმენტებზე, რომლებსაც იყენებენ. ეს კი ხელს უწყობს ისეთი პროფესინალების გაზრდას, რომლებიც აფასებენ არა მხოლოდ სამართლებრივ წყაროებს, არამედ აანალიზებენ თავად ტექნოლოგიის სანდოობასა და სამართლიანობას.⁸

- **ინტერდისციპლინარული თანამშრომლობა:**

მას შემდეგ, რაც სამართლებრივი საქმიანობა სულ უფრო მეტად იკვეთება ტექნოლოგიებთან, სულ უფრო და უფრო ინტერდისციპლინარული ხდება იურიისტის პროფესია. ხელოვნური ინტელექტი იძლევა სხვადასხვა მიმართულებით ცოდნის მიღების საშუალებას. ინტერდისციპლინარული უნარები ადვოკატებს საშუალებას აძლევს მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ იმ გუნდებში, რომლებიც ავითარებენ ან ზედამხედველობენ ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტებს.⁹

Technologies in Legal Education. *Legal Education Review*, 30(2), LexisNexis, Sydney, pp. 52-54.

7 Lauritsen, M. (2016). Artificial Intelligence in Law: The State of Play 2016. *Law Practice*, 42(3), American Bar Association, Chicago, pp. 42-43.

8 Gelter, M., & Siems, M. (2021). Networks, Dialogue, and Learning in Legal Education. *Journal of Legal Education*, 70(2), Association of American Law Schools, Washington, DC, pp. 349-383.

9 Surden, H. (2021). *Computable Contracts and Contract Analytics: AI and Legal Text Processing*. Oxford University

3. სხვადასხვა ქვეყნის საუკეთესო პრაქტიკა

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტების გამოყენება იურიდიულ განათლებაში ახალი მოვლენა არ არის. მთელ მსოფლიოში მუდმივად იხვეწება და ვითარდება ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტები და მათი გამოყენების პროცესები იურიდიული განათლების სფეროში. ამ მხრივ, სხვადასხვა ქვეყანას განსხვავებული მიდგომა აქვს. ჩვენი კვლევის ფარგლებში გვსურს, მოკლედ წარმოვადგინოთ სხვადასხვა სისტემების საუკეთესო პრაქტიკა:

- **აშშ:** ამერიკის შეერთებულ შტატებში ზოგიერთი იურიდიული ფაკულტეტი თანამშრომლობს ტექნოლოგიურ კომპანიებთან, რათა სასწავლო პროცესში ინტეგრირდეს ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებით მოქმედი იურიდიული კვლევის პლატფორმები. მასტერკლასები ეხმარება პედაგოგებს NLP-ზე დაფუძნებული ინსტრუმენტების სწავლებაში ჩართვაში. კურსები, ასევე, მოიცავს ალგორითმულ ანგარიშვალდებულებასა და მონაცემთა დაცვის კანონმდებლობას.¹⁰
- **დიდი ბრიტანეთი:** ბრიტანეთის იურიდიული ფაკულტეტები განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებენ ხელოვნური ინტელექტის კრიტიკულ შეფასებას. სტუდენტები აფასებენ ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებულ სამართლებრივ დასკვნებს და ითვალისწინებენ ავტომატიზებული მსჯელობის ეთიკურ მხარეს. ინტერდისციპლინარული სემინარები, რომლებშიც მონაწილეობენ კომპიუტერული მეცნიერები და ეთიკოსები, უზრუნველყოფენ საკითხის უფრო დახვეწილ აღქმას.¹¹
- **ავსტრალია:** ავსტრალიური სასწავლო დაწესებულებები აქცენტს აკეთებენ პრაქტიკულ სწავლებაზე. „ვირტუალური იურიდიული ფირმების“ სიმულაცია სტუდენტებს საშუალებას აძლევს, გა-

მოიყენონ ხელოვნური ინტელექტით მხარდაჭერილი საკონტრაქტო ანალიზის ინსტრუმენტები, რითაც ისინი იძენენ პრაქტიკულ უნარებს ტექნოლოგიებით გაჯერებულ იურიდიულ გარემოში.¹²

- **სინგაპური:** სინგაპურის ტექნოლოგიურად განვითარებული იურიდიული ეკოსისტემა სწავლების ადრეულ სტადიაზე ახორციელებს ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტების ინტეგრირებას. სტუდენტებს აქვთ წვდომა NLP-ით გამდიდრებულ მონაცემთა ბაზებსა და პროგნოზირებად ანალიტიკაზე, რაც უზრუნველყოფს, რომ ტექნოლოგიური წიგნიერება გახდეს მათი იურიდიული მომზადების ძირითადი შემადგენელი ნაწილი.¹³
- **ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოები:** ევროკავშირის ქვეყნებში დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ მონაცემთა დაცვის კანონმდებლობასა და სამართლიანობის პრინციპებს. იურიდიული ფაკულტეტები ასწავლიან სტუდენტებს, რომ შეაფასონ ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტები ზოგადი მონაცემთა დაცვის რეგულაციის (GDPR) და ევროკავშირის მზარდი გაიდლაინების საფუძველზე, რომლებიც ხაზს უსვამენ სანდო ხელოვნური ინტელექტის პრინციპებს.¹⁴

4. ხელოვნური ინტელექტის როლი იურიდიულ კვლევაში

ხელოვნური ინტელექტი აქტიურად გამოიყენება კვლევით სფეროში, მათ შორის, იურიდიულ კვლევაშიც. უდავოა, რომ ხელოვნურმა ინტელექტმა რევოლუცია მოახდინა იურიდიულ კვლევაში ეფექტიანობის, სიზუსტისა და ანალიტიკური უნარების გაუმჯობესებით:

- **ინფორმაციის ეფექტიანი მოძიება:** NLP-ზე დაფუძნებული საძიებო სისტემები

Press (online excerpt), New York, pp. 77-89, 105-108.

10 Ibid.

11 Leith, P. (2019). The Rise and Fall of the Legal Expert System. *European Journal of Law and Technology*, 10(1), European Journal of Law and Technology, London, pp. 2-4.

12 Tang, Y. (2019). *Legal Technology and Education in Australia*. Law Council of Australia. pp 11-13. <https://www.lawcouncil.asn.au/technology> [Last seen: 15.10.2024].

13 Chan, G. (2020). *AI in Singapore's Legal Sector: An Overview*. LawTech SG. <https://www.lawtech.sg/ai-legal-sector-overview> [Last seen: 15.10.2024].

14 European Commission. (2019). *Ethics Guidelines for Trustworthy AI*. Brussels: European Commission, pp. 5-10, 10-12. https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60419 [Last seen: 15.10.2024].

სემანტიკურად ამუშავებენ საკვანძო სიტყვებს, რითაც მკვლევრებს იმ მასალაზე წვდომას უადვილებენ, რომელიც მეტად შეესაბამება მათ ზუსტ დაინტერესებას. ინსტრუმენტები, როგორიცაა Westlaw Edge და LexisNexis Context, იყენებენ მანქანურ სწავლებას (ML) დაკავშირებული მასალების შესათავაზებლად.¹⁵

- **პროგნოზირებადი ანალიტიკა და შედეგების წინასწარ განსაზღვრა:** ზოგიერთი ხელოვნური ინტელექტის მოდელი აანალიზებს სასამართლო გადაწყვეტილებებს, რათა განსხვავებული სიზუსტით იწინასწარმეტყველოს საქმის შედეგები. მიუხედავად იმისა, რომ ეს პროგნოზები საბოლოო არაა, ისინი ეხმარება იურისტებს განსაზღვრონ სამართლებრივი რისკები და დახვეწონ საქმის წარმართვის სტრატეგია.¹⁶
- **შაბლონების ამოცნობა და ტენდენციების ანალიზი:** მანქანური სწავლება (ML) გამოავლენს სამართლებრივი დოკტრინების ცვლილებებს, განსაზღვრავს განმასხვავებელ შაბლონებს სასამართლო არგუმენტაციაში და აჩვენებს კორელაციებს პრეცედენტებს შორის. ეს ხელს უწყობს მკვლევრებსა და პრაქტიკოსებს, უკეთ შეისწავლონ სამართლებრივი ლანდშაფტის ევოლუცია.¹⁷
- **ხარისხის კონტროლი და კონსისტენტურობა:** ავტომატიზებული გადახედვის ინსტრუმენტები ამჩნევენ ურთიერთსაპირისპირო პრეცედენტებს, მოძველებულ ციტატებსა და შეცდომებს. კონსისტენტურობის ეს შემოწმება ამცირებს გაუთვალისწინებელი ხარვეზების ალბათობას და აუმჯობესებს იურიდიული წერილობითი ნამუშევრების ხარისხს.¹⁸

5. ძირითადი პრობლემები

როგორც ზემოთ ვნახეთ, ხელოვნურმა ინტელექტმა გააადვილა იურიდიული განათლებისა და კვლევის პროცესები. დავალებები, რომელთაც ადრე დიდი დრო და ადამიანური რესურსი სჭირდებოდა, ახლა ბევრად უფრო სწრაფად და მარტივად სრულდება ხელოვნური ინტელექტის დახმარებით. მიუხედავად ამისა, რჩება მთელი რიგი პრობლემები და გამოწვევები, მათ შორის:

- **მიკერძოება და სამართლიანობა:** ისტორიულ მონაცემებზე დახელოვნებული ხელოვნური ინტელექტის სისტემები შეიძლება განაპირობებდეს სისტემური მიკერძოების გამეორებას. საჭიროა ზედამხედველობა, მრავალფეროვანი საწვრთნელი მასალა და რეგულარული აუდიტი, პოტენციური ბიანის შესამცირებლად.¹⁹
- **ეთიკური და პროფესიული პასუხისმგებლობა:** იურისტებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება შეესაბამებოდეს პროფესიულ სტანდარტებს, დაიცვან კლიენტის კონფიდენციალურობა და გადაამოწმონ სისტემის მიერ გენერირებული ინფორმაციის სანდოობა. ეთიკური რეგულაციები შესაძლოა საჭიროებდეს განახლებას, რათა ეს ახალი პასუხისმგებლობები აისახოს.²⁰
- **მონაცემთა დაცვა და კონფიდენციალურობა:** სენსიტიური სამართლებრივი მონაცემებისადმი მოპყრობა განსაკუთრებულ ყურადღებას მოითხოვს. კონფიდენციალურობის რეგულაციების (მაგ., GDPR) დაცვა და საიმედო კიბერუსაფრთხოების ზომები აუცილებელია ნდობის შესანარჩუნებლად.²¹

15 Lauritsen, M. (2016). Artificial Intelligence in Law: The State of Play 2016. *Law Practice*, 42(3), American Bar Association, Chicago, pp. 42-43.

16 Katz, D. M., Bommarito, M. J., & Blackman, J. (2017). A General Approach for Predicting the Behavior of the Supreme Court of the United States. *PLOS ONE*, 12(4), Public Library of Science, San Francisco, e0174698, pp. 3-5.

17 Alarie, B., Niblett, A., & Yoon, A. (2018). How Artificial Intelligence Will Affect the Practice of Law. *University of Toronto Law Journal*, 68(1), University of Toronto Press, Toronto, pp. 110-115.

18 Ashley, K. D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal*

Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age. Cambridge University Press, New York, pp. 125-128.

19 Barfield, W., & Pagallo, U. (Eds.). (2018). *Research Handbook on the Law of Artificial Intelligence*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham, pp. 112-115.

20 Surden, H. (2021). *Computable Contracts and Contract Analytics: AI and Legal Text Processing*. Oxford University Press (online excerpt), New York, pp. 130-133.

21 European Commission. (2019). *Ethics Guidelines for Trustworthy AI*. Brussels: European Commission, pp. 10-12. https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60419 [Last seen: 15.10.2024].

- **განმარტებადობა და გამჭვირვალობა:** ხელოვნური ინტელექტის მრავალი ალგორითმი „შავი ყუთის“ პრინციპით მუშაობს, რაც ართულებს მათი მსჯელობის გამოკვლევას. განმარტებადი მოდელები აუცილებელია სამართლებრივი შედეგებისადმი ნდობის შესანარჩუნებლად და მართლმსაჯულების შინაარსობრივი გადახედვის გასაადვილებლად.²²
- **უნარების დეფიციტი და სასწავლო საჭიროებები:** პედაგოგებსა და პრაქტიკოსებს ხშირად აკლიათ ტექნიკური წიგნიერება, რათა კრიტიკულად შეაფასონ ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტები. უწყვეტი პროფესიული განვითარება, ინტერდისციპლინარული ტრენინგი და განახლებული სასწავლო გეგმები დაეხმარება ამ ხარვეზის გადალახვაში.²³
- **რეგულაციური გაურკვევლობა:** ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების სამართლებრივი ჩარჩო ჯერ კიდევ გაურკვეველია. პოლიტიკის შემქმნელებმა უნდა განსაზღვრონ პასუხისმგებლობის სტანდარტები, დასაშვები გამოყენების შემთხვევები და პროფესიული ნორმები, რათა შექმნან პროგნოზირებადი გარემო და წაახალისონ პასუხისმგებლიანი ინოვაცია.²⁴

ბს, რომელთაც იურიდიული განათლების საგანმანათლებლო პროგრამები უნდა აკმაყოფილებდეს. ყველაზე ბოლოს ამ სტანდარტის გადახედვა 2020 წელს მოხდა.²⁵ მიუხედავად იმისა, რომ სტანდარტი, ერთი შეხედვით, საკმაოდ მოცულობითია, იგი საერთოდ არ ეხება ხელოვნურ ინტელექტთან დაკავშირებულ კომპეტენციებს. ამავდროულად, სამართლის დარგში ხელოვნური ინტელექტი გამოიყენება სასწავლო სიმულაციებში, ე.წ. „სმარტ კონტრაქტებში“, საგამოძიებო საქმიანობაში, კვლევაში და სხვა სფეროებში. მიუხედავად ამისა, ქართული იურიდიული განათლების სტანდარტი ხელოვნურ ინტელექტთან დაკავშირებულ გამოწვევებს საერთოდ არ ეხმიანება. კვლევის ფარგლებში გაანალიზდა ქვეყანაში არსებული იურიდიული განათლების საგანმანათლებლო პროგრამები. მათ უმცირეს ნაწილში შეგვხვდა ხელოვნური ინტელექტის თემატიკა, ისიც ირიბად. ჩვენი აზრით, ქართულ იურიდიულ საგანმანათლებლო სტანდარტში მიზანშეწონილია, შეტანილი იქნეს ხელოვნურ ინტელექტთან დაკავშირებული საკითხები. გარდა ამისა, სასურველია, რომ უნივერსიტეტებმა გაიზიარონ მსოფლიოში არსებული საუკეთესო პრაქტიკა იურიდიული კურსების სწავლებაში და თავიანთ სასწავლო პროგრამებში დანერგონ AI ინსტრუმენტები.

დასკვნა

ხელოვნური ინტელექტის აღზევებამ სამართალში დინამიკური რეაგირება მოითხოვა როგორც იურიდიული განათლების დარგისგან, ისე მკვლევრებისგან. სათანადო გულისხმიერებით და კეთილსინდისიერად ინტეგრირების შემთხვევაში, ხელოვნური ინტელექტი ამდიდრებს პედაგოგიკას, ამარტივებს კვლევას და აძლიერებს პრაქტიკოსებს, რათა უფრო მარტივად და ეფექტიანად იმუშაონ რთულ საინფორმაციო გარემოში. მიუხედავად ამისა, ეს სარგებელი ფრთხილ კონტროლსა და ბალანსირებას საჭიროებს. აუცილებელია ეთიკური ღონისძიებები, მონაცემთა დაცვის მექანიზმები, განმარტებადობის მოთხოვნები და უწყვეტი უნარების განვითარება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ ხელოვნური ინტელექტი ემსახურებოდეს მართლმსაჯულებას

6. ეროვნულ სისტემაში არსებული გამოწვევები

საქართველოში იურიდიული განათლება რეგულირდება სახელმწიფოს მიერ. ვინაიდან იურიდიული პროფესია მიიჩნევა რეგულირებად პროფესიად, სახელმწიფო განსაზღვრავს დარგობრივ სტანდარტს იურიდიული განათლებისათვის. აღნიშნული სტანდარტი ადგენს მინიმალურ კომპეტენციებსა და მაჩვენებლებს

22 Susskind, R. (2019). *Online Courts and the Future of Justice*. Oxford University Press, Oxford, pp. 120-123.

23 Ashley, K. D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age*. Cambridge University Press, New York, pp. 140-142.

24 Barfield, W., & Pagallo, U. (Eds.). (2018). *Research Handbook on the Law of Artificial Intelligence*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham, pp. 200-205.

და არა პირიქით. სამართლებრივი პროფესიის ევოლუციის პირობებში, ინტერდისციპლინარული თანამშრომლობა, ინფორმირებული პოლიტიკის შემუშავება და ეთიკური გააზრება გარდაუვალი ხდება. ხელოვნური ინტელექტის

გააზრებულად დანერგვით, იურიდიული საზოგადოება შეძლებს შეინარჩუნოს თავისი ძირეული ღირებულებები და ამავე დროს გამოიყენოს ტექნოლოგიური ინოვაციების მიერ მოცემული შესაძლებლობები.

ბიბლიოგრაფია:

მონოგრაფიები/სახელმძღვანელოები:

1. Ashley, K. D. (2017). *Artificial Intelligence and Legal Analytics: New Tools for Law Practice in the Digital Age*. Cambridge University Press, New York.
2. Barfield, W., & Pagallo, U. (Eds.). (2018). *Research Handbook on the Law of Artificial Intelligence*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham;
3. Gardner, A. v. (1987). *An Artificial Intelligence Approach to Legal Reasoning*. MIT Press, Cambridge, MA.
4. Susskind, R. (2019). *Online Courts and the Future of Justice*. Oxford University Press, Oxford.

სამეცნიერო სტატიები:

1. Alarie, B., Niblett, A., & Yoon, A. (2018). How Artificial Intelligence Will Affect the Practice of Law. *University of Toronto Law Journal*, 68(1), University of Toronto Press, Toronto.
2. Bryant, S., Davis, D., & Surden, H. (2020). Emerging Technologies in Legal Education. *Legal Education Review*, 30(2), LexisNexis, Sydney;
3. Gelter, M., & Siems, M. (2021). Networks, Dialogue, and Learning in Legal Education. *Journal of Legal Education*, 70(2), Association of American Law Schools, Washington, DC.
4. Katz, D. M., Bommarito, M. J., & Blackman, J. (2017). A General Approach for Predicting the Behavior of the Supreme Court of the United States. *PLOS ONE*, 12(4), Public Library of Science, San Francisco;
5. Lauritsen, M. (2016). Artificial Intelligence in Law: The State of Play 2016. *Law Practice*, 42(3), American Bar Association, Chicago.
6. Leith, P. (2019). The Rise and Fall of the Legal Expert System. *European Journal of Law and Technology*, 10(1), European Journal of Law and Technology, London.

ელექტრონული რესურსები:

1. Chan, G. (2020). *AI in Singapore's Legal Sector: An Overview*. LawTech SG. <https://www.lawtech.sg/ai-legal-sector-overview> [Last seen: 15.10.2024].
2. European Commission. (2019). *Ethics Guidelines for Trustworthy AI*. Brussels: European Commission, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60419 [Last seen: 15.10.2024].
3. Surden, H. (2021). *Computable Contracts and Contract Analytics: AI and Legal Text Processing*. Oxford University Press (online excerpt), New York. <https://www.oup.com>
4. Tang, Y. (2019). *Legal Technology and Education in Australia*. Law Council of Australia. <https://www.lawcouncil.asn.au/technology> [Last seen: 15.10.2024].
5. სამართლის დარგობრივი მახასიათებელი, უმაღლესი განათლების პირველი და მეორე საფეხურები, კვალიფიკაციათა ეროვნული ჩარჩოს VI და VII დონეები. [Chrome extension://efaidn-bmnnnibpcajpcglcfindmkaj/https://eqe.ge/res/docs.pdf](https://chrome-extension://efaidn-bmnnnibpcajpcglcfindmkaj/https://eqe.ge/res/docs.pdf)